

PLA D'URGELL

El Pla de l'Estany havia experimentat forts augments del VAB el 2021 i el 2022 (mitjana del 7,7 %) que, el 2023, s'han moderat marcadament, fins l'1,6 % finalment assolit. Amb aquest nou avenç, el saldo del cicle pandèmic 2019-23 s'ha tancat, de forma que la forta contracció del 2020 (del -9,3 %) s'ha superat amb un VAB un 6,8 % per sobre el del 2019.

L'empenta del 2023 va reflectir, en particular, la forta alça dels serveis (3,3 %), el principal sector de la comarca (52 % del VAB), recolzats en un elevat augment industrial (3,2 %), mentre la construcció avançava moderadament (1,1 %) i el primari queia d'un -20,8 %. La millora del 2023 es va traduir en un fort increment de l'afiliació del 3,5 %, reflectint els avenços de Banyoles (3,1 %) i del conjunt de la resta de municipis (4,0 %), de forma que els 14,4 mil afiliats de la comarca se situaven ja un 9,6 % per sobre els registrats el 2019.

La millora del terciari el 2023 reflecteix l'increment dels serveis privats (3,5 %), mentre que els col·lectius varen avançar més modestament (2,2 %). Entre els primers foren les branques de serveis privats no personals les que més augmentaren (5,1 %), mentre que els personals (vora un 65 % del VAB terciari) avançaren menys intensament (d'un 3,0 %); amb aquests registres, el VAB dels serveis es va situar un 14,6 % per sobre del generat el 2019. En el mercat de treball, l'avenç del 4,0 % dels afiliats al sector va

reflectir l'augment del 3,7 % en els serveis privats personals i el més elevat 5,7 % de la resta dels privats,¹²² mentre que els col·lectius presentaren un creixement del 3,7 %. En conjunt, els afiliats al terciari al Pla de l'Estany assoliren els 7,8 mil, un 11,1 % per sobre els del 2019.

En l'àmbit industrial, als increments d'energia, gas, aigua i reciclatge (8,3 %) s'hi va sumar el de les manufactures, que van créixer amb força (3,1 %). La millora reflectí la de branques com la maquinària i equips (augment del 5,0 %) i la metal·lúrgia i productes metàl·lics (4,4 %), mentre creixia menys la d'alimentació (0,9 %, que aporta un 44,2 % al VAB manufacturer). Aquesta dinàmica productiva va portar a un rellevant ascens de l'afiliació al sector (un 3,6 %), de manera que els 5 mil afiliats ja sumaven un 11,0 % més que els registrats el 2019.

A la construcció, l'augment del VAB el 2023 (1,1 %) s'explica per la millora de les branques d'instal·lació, demolició i altres especialitzacions (1,7 %) i la d'obra civil (1,4 %) i la caiguda de la d'edificació i promoció immobiliària (-1,0 %). En l'àmbit de l'edificació residencial, els 24 habitatges iniciats encara se situen per sota els 42 de 2019. L'afiliació va reflectir aquesta evolució amb un increment de l'1,2 %. Finalment, en el primari, el VAB de l'agricultura va davallar d'un -46,6 % i el de la ramaderia d'un -19,5 %.

122: Al Pla d'Estany, l'afiliació el 2023 es va incrementar intensament a activitats artístiques, recreatives i altres serveis (6,3 %) i també va millorar a

les activitats professionals, científiques i administratives (3,3 %), el comerç a l'engròs (2,5 %) i l'hostaleria (2,2 %).

CREIXEMENT DEL VAB I L'AFILIACIÓ A LA COMARCA DEL PLA D'URGELL. 2019-2023

(PELS PESOS VAB NOMINAL SOBRE CADA AGREGACIÓ EN %; PELS CANVIS VAB REAL I AFILIACIÓ DE L'ANY O ACUMULAT PELS PERÍODES EN %)

	Pesos VAB 2022	Canvi 2023 VAB real	Contribució	Canvi 2023 Afiliació	Canvi 2019-2023 VAB real	Canvi 2019-2023 Afiliació
	1	2	3=1*2/100	4	5	6
A. Grans sectors						
Primari	6,1	-22,1	-1,3	-0,1	-35,2	6,3
Indústria	41,7	0,8	0,4	0,7	1,2	18,0
Construcció	5,0	-2,0	-0,1	-3,8	-23,6	-3,6
Serveis (privats i col·lectius)	47,2	-0,9	-0,4	-1,2	-1,6	-2,9
Total	100	-1,5	-1,5	-0,7	-4,0	3,4
B. Detall principals branques productives						
Agricultura	66,9	-28,9	-19,4	---	-43,2	---
Fruita fresca	24,6	13,6	3,4	---	-26,9	---
Plantes farratgeres	22,2	-54,1	-12,0	---	-64,2	---
Cereals	16,8	-55,5	-9,3	---	-42,9	---
Ramaderia	33,1	-8,3	-2,8	---	-18,0	---
Aviram	15,9	1,7	0,3	---	-7,5	---
Porquí	7,9	-30,7	-2,4	---	-37,5	---
Forestal i aqüícola	0,0	0,0	0,0	---	0,0	---
Pesca marítima	0,0	0,0	0,0	---	0,0	---
1. Total primari	100	-22,1	-22,1	-0,1	-35,2	6,3
Indústries manufactureres	91,8	0,7	0,6	0,9	7,3	18,9
Alimentació, begudes i tabac	51,1	-0,8	-0,4	2,4	3,2	16,5
Altres productes minerals no-metàl·lics	9,8	-0,5	-0,1	-2,9	23,4	62,4
Fusta i paper, arts gràfiques i suports enregistrats	7,2	0,7	0,1	3,8	10,5	6,3
Metal·lúrgia i fabricació productes metàl·lics	6,3	3,8	0,2	-0,6	-12,7	1,3
Maquinària i equips	4,1	6,3	0,3	1,9	55,9	39,6
Energia, aigua i gas	8,2	2,8	0,2	-3,9	-37,7	-0,9
2. Total indústria i energia	100	0,8	0,8	0,7	1,2	18,0
Edificació i promoció immobiliària	43,9	-2,3	-1,0	-5,5	-11,7	-0,9
Instal·lació, acabats i altres	46,6	-2,6	-1,2	-4,3	-35,6	-18,6
Obra civil	9,5	3,1	0,3	7,1	12,2	1775,0
3. Total construcció	100	-2,0	-2,0	-3,8	-23,6	-3,6
Comerç	30,6	-7,8	-2,4	-3,4	2,7	-3,8
Profes. cient. admin.	11,9	2,3	0,3	-0,7	-20,1	-17,9
Immobiliàries	10,7	-2,0	-0,2	0,0	-0,1	14,7
Transport i emmagatzematge	9,8	7,1	0,7	2,0	14,4	12,3
Hostaleria	5,9	4,8	0,3	4,1	-14,4	1,0
Total serveis privats	79,4	-1,9	-1,5	-2,1	-2,0	-4,7
<i>Pro-memòria</i>						
<i>Serveis personals</i>	60,4	-2,4	-1,4	-1,2	3,5	-0,3
<i>Resta privats</i>	19,0	-0,2	0,0	-5,8	-14,8	-19,1
Administració pública	7,8	4,2	0,3	-2,1	4,6	-1,9
Educació	5,2	-0,4	0,0	4,9	5,7	0,5
Sanitat i serveis socials	7,5	3,9	0,3	6,1	-4,4	12,9
Total serveis col·lectius	20,6	2,9	0,6	3,0	0,8	5,2
4. Total serveis (privats i col·lectius)	100	-0,9	-0,9	-1,2	-1,6	-2,9

Font: Per VAB, estimació BBVA; per afiliació, dades fins a 2020/T3 BBVA a partir de dades de l'Observatori de Treball i Model Productiu, a partir de 2020/T4 BBVA a partir de dades d'IDESCAT.